

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.11.2016
COM(2016) 761 final

2016/0376 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2016) 399 final}
{SWD(2016) 401 final}
{SWD(2016) 402 final}
{SWD(2016) 403 final}
{SWD(2016) 404 final}
{SWD(2016) 405 final}
{SWD(2016) 406 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

„Energetska učinkovitost na prvem mestu“ je ključni element energetske unije – ta predlog ga prenaša v prakso. Najcenejša, najčistejša in najzanesljivejša energija je tista, ki se sploh ne porabi. Energetska učinkovitost je treba obravnavati kot vir energije sam po sebi. Je eden izmed stroškovno najučinkovitejših načinov za podporo prehodu na nizkoogljično gospodarstvo in za ustvarjanje rasti, delovnih mest ter investicijskih priložnosti.

Pravni okvir Evropske unije je bil oblikovan s ciljem 20-odstotne energetske učinkovitosti za leto 2020 – tega je sedaj treba ponovno določiti s pogledom do leta 2030, kar sledi dogovoru Evropskega sveta iz leta 2014 o vsaj 27-odstotnem cilju za leto 2030, ki ga je treba leta 2020 pregledati z vidika 30-odstotnega cilja in resolucije Parlamenta, ki poziva k 40-odstotnemu zavezujočemu cilju.

Ta predlog določa zavezujoči 30-odstotni cilj energetske učinkovitosti za leto 2030 na ravni EU. To bo državam članicam in investitorjem nudilo dolgoročni vidik pri načrtovanju politik in investicij ter prilagajanju strategij energetske učinkovitosti. Podprt z namenskim politikami na ravni EU, nacionalni in regionalni ravni bo ta cilj za Evropo ustvaril znatne večkratne koristi. Takšen cilj pomeni 17-odstotni padec v porabi končne energije v primerjavi z letom 2005. Povečal bo gospodarsko rast, kar bo povečalo BDP za približno 0,4 % (70 milijard EUR). Izboljšana energetska učinkovitost bo evropskim podjetjem pomagala izboljšati konkurenčnost z znižanjem stroškov, pri čemer se pričakuje, da se bodo cene električne energije za gospodinjstva in podjetja v povprečju znižala s 161 na 157 EUR/MWh. To bo ustvarilo lokalne poslovne priložnosti in delovna mesta, z ocenjenimi 400 000 dodatnimi delovnimi mesti v vseh sektorjih do leta 2030, zlasti v gradbenem sektorju, ter povečano povpraševanje po specializirani fizični delovni sili. Stavbe so največji porabnik energije v Evropi, saj porabijo 40 % končne energije, zato ima 30-odstotni cilj energetske učinkovitosti v tem sektorju velik potencial. Tudi stroški onesnaževanja in zdravstveni stroški bi se morali znižati za 4,5 do 8,3 milijarde EUR, ob manjšem uvozu plina za 12 % v letu 2030 pa se bo znatno izboljšala energetska varnost.

Na podlagi direktive o energetske učinkovitosti morajo države članice zagotoviti, da dobavitelji energije in distributerji dosegajo nove letne prihranke energije v višini 1,5 %. To je ključni element okvira za energetska učinkovitost EU, ki se izvaja z namenskim sistemi obveznosti in alternativnimi ukrepi. Izkazalo se je, da ima močan spodbujevalni učinek za ustvarjanje prihrankov končne energije, pritegnitev zasebnih investicij v energetska učinkovitost in podporo nastajanju novih tržnih akterjev. Ustvarja politični zagon za energetska učinkovitost ob hkratnem povečanju stopnje obnove stavb in uvajanja energetske učinkovitih naprav ter tehnik. Je ključna politika za sprostitve, po letu 2020 in naprej, potrebnih zasebnih investicij in poslovnih priložnosti za podjetja EU, zlasti mala in srednje velika podjetja.

Predlog zato podaljšuje obveznost ustvarjanja prihrankov energije po letu 2020 in hkrati ohranja 1,5-odstotno stopnjo ter možnost uporabe sistemov obveznosti energetske učinkovitosti in alternativnih ukrepov. To za države članice v celoti ohranja obstoječo prožnost pri načinu doseganja obveznih prihrankov v skladu z njihovimi politikami in tržnimi pogoji. Ta določba je osrednja pri doseganju energetskih in podnebnih ciljev Unije, saj se za približno polovico dodatnih prihrankov, potrebnih za izpolnitev 30-odstotnega cilja

energetske učinkovitosti v letu 2030, pričakuje, da bodo doseženi s podaljšanjem za obdobje po letu 2020.

Za dodatno utrditev porabnikov kot ključnih akterjev na energetske trgu Komisija predlaga izboljšanje njihovega informiranja o porabi ogrevanja in hlajenja ter okrepitev njihovih pravic pri merjenju in obračunavanju toplote, zlasti za ljudi, ki živijo v večstanovanjskih stavbah. Da se izboljša pogostost informacij, se uvaja obveznost za toplotne števec z daljinskim odčitavanjem.

Predlog krepi socialne vidike energetske učinkovitosti tako, da pri oblikovanju sistemov obveznosti energetske učinkovitosti in alternativnih ukrepov zahteva upoštevanje energijske revščine. Manjši računi za energijo bodo še posebej koristni za najranljivejše porabnike.

Ta predlog vključuje samo člene Direktive, ki jih je treba posodobiti glede na časovni okvir za leto 2030, in določbe o merjenju ter obračunavanju. Drugi členi, razen tehničnih sprememb privzetega pretvorbenega količnika v Prilogi IV in prenosa v členu 22, ostanejo nespremenjeni.

• **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Energetska učinkovitost in načelo „energetska učinkovitost na prvem mestu“ je v središču strategije energetske unije. Predlog racionalizira in poenostavlja obstoječe določbe in povečuje skladnost z drugimi elementi svežnja za čisto energijo za vse Evropejce, namreč z novo uredbo za upravljanje energetske unije, novo zasnovo trga električne energije in posodobljeno zakonodajo o energiji iz obnovljivih virov.

Omogočil bo tudi izkoriščanje celotnega potenciala direktive o energetske učinkovitosti stavb, in sicer s povečano obnovo stavb. Dobavitelji energije in distributerji pogosto dosegajo obvezne 1,5-odstotne prihranke energije z izvajanjem ukrepov energetske učinkovitosti na domovih njihovih strank. Spremeni delovni dokumenti služb Komisije navajajo primere dobre prakse na področju energetske učinkovitosti po vsej Uniji¹.

Cilji energetske učinkovitosti so povezani s podnebnimi cilji, zlasti z odločbo o porazdelitvi prizadevanj (ESD)², ki določa cilje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov (TGP) za države članice. Politike za energetske učinkovitost pomembno povečujejo začetek uporabe energijsko varčnih tehnologij v stavbah, industriji in prometu. Ukrepi za energetske učinkovitost so stroškovno učinkovit način pomoči državam članicam za doseganje ciljev sistema za trgovanje z emisijami (ETS)³ in odločbe o porazdelitvi prizadevanj, saj člen 7 Direktive od držav članic zahteva, da dosežejo dejanske prihranke energije in s tem ob prenovi stavb spodbuja ukrepe za energetske učinkovitost v praksi.

¹ SWD (2016) 404.

² Odločba št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2009.140.01.0136.01.ENG.

³ Evropski svet se je dogovoril, da je cilj sistema za trgovanje z emisijami 43-odstotno zmanjšanje emisij v primerjavi z letom 2005, cilj v sektorjih zunaj sistema za trgovanje z emisijami (kar vključuje odločbo o porazdelitvi prizadevanj in LULUCF) za leto 2030 pa bo za 30 % pod ravno iz leta 2005, pri čemer bo slednji izpeljan prek nacionalno zavezujočih ciljev.

Predlagane spremembe določb o merjenju in obračunavanju bodo povečale skladnost z zakonodajo o notranjem energijskem trgu za električno energijo in prispevale k drugim pobudam energetske unije: strategiji za ogrevanje in hlajenje⁴ ter novemu dogovoru za odjemalce energije.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Predlog temelji na členu 194(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki je pravna podlaga za ukrepe na področju energije. To je tudi pravna podlaga za Direktivo 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, ki jo ta predlog spreminja. Pogodba vsebuje posebno pravno podlago za energetiko, zato je njena uporaba primerna.

• Subsidiarnost

Instrumenti za energetske učinkovitost, sprejeti na ravni EU, odražajo vse večji pomen energije kot političnega in gospodarskega izziva ter njeno tesno povezanost s področji politike zanesljive oskrbe z energijo, podnebnih sprememb, trajnosti, notranjega trga in gospodarskega razvoja. Zaradi tržnih in regulativnih pomanjkljivosti veliko stroškovno učinkovitih naložb v energetske učinkovitost ne bo izvedenih, zaradi česar poraba energije v letu 2030 ne bo v skladu z dogovorom Evropskega sveta iz oktobra 2014. Države članice doslej ciljev energetske učinkovitosti niso mogle v zadostni meri doseči same, zato je treba ukrepati na ravni Unije, da bi omogočili in podprli sprejem dejavnosti na nacionalni ravni. Načelo subsidiarnosti je spoštovano, saj bodo države članice obdržale isto prilagodljivost, kot jo imajo zdaj v smislu izbire svojega nabora politik in pristopa za doseganje zahtevanih prihrankov do leta 2030, vključno s fazami prihrankov.

• Sorazmernost

V skladu z načelom sorazmernosti predlagane spremembe ne presegajo tistega, kar je potrebno za uresničitev zastavljenih ciljev. Predlagane spremembe trenutnega zakonodajnega okvira ga bodo prilagodile časovnemu okviru 2030 in izboljšale njegovo jasnost ter izvedljivost. Prednostna možnost, ocenjena za člen 7, ne bo presegala tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev (zahteva glede prihrankov do leta 2030). V oceni učinka je navedeno, zakaj je primerno, da se ista stopnja v višini 1,5 % na leto ohrani tudi v novem obdobju (2021–2030).

Področje uporabe elementov, predlaganih v možnostih, je omejeno na tiste vidike, ki zahtevajo ukrepanje Unije (določitev zahteve glede prihrankov in vzpostavitev okvira za zagotovitev, da se ti prihranki dosežejo na verodostojen način).

Poenostavitev in pojasnitev sprememb bo državam članicam olajšala izvedbo določb in izpolnjevanje zahtev glede prihrankov energije.

Spremembe členov 9–11 verjetno ne bodo imele večjega vpliva na način, na katerega države članice že obravnavajo obveznosti v zvezi z merjenjem in obračunavanjem za odjemalce energije, za obveznosti, ki se nanašajo na naprave za daljinsko odčitavanje, pa so bili določeni ustrezni roki.

⁴ COM(2016) 51 final z dne 16. februarja 2016.

- **Izbira instrumenta**

Ker ta predlog spreminja obstoječo direktivo, je direktiva o spremembi najprimernejši instrument.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Javno posvetovanje se je začelo 4. novembra 2015, da bi se pridobile povratne informacije in prispevki zainteresiranih strani. V skladu z dobro prakso je anketa sprejemala odzive več kot 12 tednov.

Na spletno anketo je bilo prejetih 332 odzivov, na namenski e-poštni naslov pa je bilo prejetih dodatnih 69 dokumentov, bodisi dodatnih ali namesto odgovorov na podlagi ankete. Večino prispevkov so predložila industrijska združenja (140), zasebna podjetja (47) in nevladne organizacije (33). Prispevke je skupaj predložilo 19 centralnih javnih organov, vključno z 18 iz držav EU in Norveške. Od 18 centralnih javnih organov iz EU so 3 prosili, da ostanejo anonimni. Preostalih 15 je iz Avstrije, Belgije, Češke republike, Danske, Estonije, Finske, Francije, Hrvaške, Latvije, Litve, Madžarske, Nizozemske, Slovaške, Švedske in Združenega kraljestva.

Bolj ciljno usmerjeno posvetovanje z državami članicami je potekalo v okviru seje Odbora za direktivo o energetske učinkovitosti dne 2. februarja 2016 in seje za usklajeno delovanje dne 17. in 18. marca 2016.

Nadaljnji prispevki zainteresiranih strani so bili zbrani prek tematskih delavnic, zlasti o spremljanju in preverjanju (3. februarja 2016) in trgovanju s prihranki energije v skladu s členom 7 (29. februarja 2016).

14. marca 2016 je potekalo namensko srečanje zainteresiranih strani, na katerem je bila razprava osredotočena na postopek ocene učinka (glej zaključke v nadaljevanju). To srečanje zainteresiranih strani, ki se ga je udeležilo 282 udeležencev iz evropske industrije, organizacij civilne družbe in držav članic, je bilo organizirano tudi z namenom razprave o cilju za leto 2030. Večina zainteresiranih strani, ki so izrazile mnenje, je podprla cilj v višini do 40 % v letu 2030, vendar ni dosegla dokončnega stališča o tem, ali bi moral biti cilj zavezujoč.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Naslednje študije so po naročilu opravili zunanji izvajalci:

- Končno poročilo o oceni izvajanja člena 7 DEU, Ricardo-AEA/CE Delft.
- Osnutek končnega poročila o oceni stroškov in koristi sistemov obveznosti energetske učinkovitosti, RAP.
- Analize, ki so bile zagotovljene za oceno učinka člena 7 DEU, Ricardo AEA/CE Delft (v okviru 3. dopolnilne študije o členu 7).
- „Analiza dobrih praks in oblikovanje smernic za natančno in pravično razdelitev stroškov za individualno porabo ogrevanja, hlajenja in tople sanitarne vode v večstanovanjskih in večnamenskih stavbah za podporo izvajanju ustreznih določb iz členov 9–11 Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti“, Empirica.

Za spremembe členov 1 in 3 je bil uporabljen model energetskega sistema PRIMES državne tehnične univerze v Atenah (NTUA). Poleg tega je bilo za makroekonomsko modeliranje in analizo uporabljeno strokovno znanje organizacij NTUA, Cambridge Econometrics in Ernst and Young.

- **Ocena učinka**

Obravnavane so bile naslednje možnosti:

Za raven cilja je bilo ocenjeno zmanjšanje porabe primarne energije v primerjavi z izhodiščnim stanjem leta 2007 za 27, 30, 33, 35 in 40 %. Za oblikovanje cilja je bila analizirana poraba primarne in/ali končne energije, prihranek ali cilj energijske intenzivnosti. Glede na vrsto cilja so bile ocenjene naslednje možnosti:

- možnost 1: okvirni cilji EU in nacionalni cilji;
- možnost 2: zavezujoč cilj EU;
- možnost 3: zavezujoči cilji držav članic.

Za člen 7:

- možnost 1: brez ukrepanja na ravni EU – nadaljevanje s smernicami o regulativnem okviru in izvrševanju do leta 2020;
- možnost 2: podaljšanje člena 7 na leto 2030;
- možnost 3: podaljšanje člena 7 na leto 2030, poenostavitve in posodobitev;
- možnost 4: podaljšanje člena 7 na leto 2030, povečanje deleža prihrankov.

Za člene 9–11:

- možnost 1: okrepljeno izvajanje in nadaljnje smernice (nezakonodajna možnost);
- možnost 2: razjasnitev in posodobitev, vključno s konsolidacijo določenih predpisov, da se poveča skladnost z zakonodajo na notranjem energijskem trgu.

Vse možnosti so ocenjene v oceni učinka ter primerjane z osnovnim scenarijem in med seboj. Ocena je pokazala, da bi raven, ki je višja od 27-odstotnega povečanja energetske učinkovitosti do leta 2030 prinesla večje koristi glede delovnih mest in gospodarske rasti, zanesljivosti oskrbe, zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, zdravja in okolja. Na osnovi te večdimenzionalne analize je bila sprejeta politična odločitev o zavezujočem 30-odstotnem cilju povečanja energetske učinkovitosti. Na podlagi analize sta možnost 3 za člen 7 in možnost 2 za člene 9–11 prednostni možnosti, saj sta najbolj učinkoviti in smotrni za doseganje zelenih ciljev ter skladni z drugimi področji energetske politike EU.

Podaljšanje člena 7 na leto 2030 na podlagi prednostne možnosti bo pripomogla k zmanjšanju porabe energije in emisij CO₂ ter hkrati privedla do izboljšanja kakovosti zraka.

Z vidika družbenih učinkov bi prednostna možnost pozitivno vplivala na zaposlovanje: pregled več kot 20 študij je pokazal, da 1,2 milijona EUR, ki se porabi za energetske učinkovitost, neposredno podpre približno 23 delovnih mest v industriji energetske učinkovitosti. Če se to razmerje uporabi za skupne izdatke energetskih podjetij npr. v Avstriji, na Danskem, v Franciji, Italiji in Združenem kraljestvu ter ob predpostavki, da znaša faktor vzvoda 2, to pomeni, da sistemi obveznosti energetske učinkovitosti v teh državah podpirajo do 100 000 delovnih mest. Pričakuje se tudi pozitiven učinek na „energijsko revne“: v študiji iz leta 2013 za Evropsko investicijsko banko je bilo ugotovljeno, da bi lahko znižanje računov

za energijo prek ukrepov energetske učinkovitosti ublažilo energijsko revščino in pomagalo pri reševanju vprašanj, povezanih z neenakostjo in socialno izključenostjo.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Predlog ne izvzame mikropodjetij, vendar Direktiva vsebuje posebne določbe za mala in srednje velika podjetja (MSP), za katera ne velja obveznost izvedbe energetskega pregleda vsaka štiri leta. Države članice morajo razviti programe, s katerimi bi spodbudile izvajanje energetskih pregledov v MSP, in lahko vzpostavijo sisteme podpore za kritje stroškov teh energetskih pregledov.

Obveznost glede prihranka energije v členu 7 Direktive v praksi pogosto pomeni veliko manjše ukrepe za varčevanje z energijo, zlasti v zvezi s prenovo stavb. MSP, na primer mala gradbena podjetja, imajo koristi od teh poslovnih priložnosti, in podaljšanje člena 7 s sedanje omejitve, ki velja za čas po letu 2020, na leto 2030 bo omogočilo, da se pozitiven učinek nadaljuje. Razširitev naročanja del na področju energetske učinkovitosti je povzročila, da dobavitelji energije uporabljajo podjetja za energetske storitve (ESCO), ki so pogosto MSP.

Leta 2016 je Komisija izvedla preverjanje ustreznosti v gradbeni industriji na področju politik notranjega trga in energetske učinkovitosti, v okviru katerega je bilo ugotovljeno, da je zakonodaja EU o energetske učinkovitosti na splošno pozitivno vplivala na gradbeno panogo, kar je privedlo do večjih poslovnih priložnosti, povezanih z energetske učinkovitim obnavljanjem stavb.

Predlagane spremembe o merjenju in obračunavanju za odjemalce energije bodo razjasnile in posodobile sedanje določbe, da se upošteva razvoj in koristi naprav za daljinsko merjenje porabe toplote in povečajo informacije o lastni porabi energije ter njihova pogostost.

Predlagane spremembe Direktive bodo poenostavile in razjasnile izvajanje za države članice ter v največji možni meri zmanjšale prekrivanje z drugo energetske zakonodajo in politikami.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Ta predlog spreminja obstoječo direktivo o energetske učinkovitosti in čeprav so zahteve časovno podaljšane, se ne pričakuje, da bi to posledično privedlo do občutnih dodatnih proračunskih ali upravnih stroškov za javne organe v državah članicah, saj so že sprejele ukrepe in strukture. V večini primerov se stroški, povezani z ukrepi v okviru sistemov obveznosti energetske učinkovitosti, prenesejo na končne odjemalce, vendar imajo korist od nižjih računov za energijo zaradi manjše porabe energije.

Predlog nima posledic za proračun EU.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ta predlog v ničemer ne spremeni sedanje obveznosti poročanja držav članic. Prihodnji zakonodajni predlog o upravljanju energetske unije bo zagotovil, da se uvede pregleden in zanesljiv sistem načrtovanja, poročanja in spremljanja na podlagi celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov in poročil držav članic o napredku, v katerih se redno ocenjuje izvajanje nacionalnih načrtov. To bo zmanjšalo upravno breme držav članic, hkrati pa Komisiji omogočilo, da bo še naprej spremljala napredek držav članic pri doseganju

njihovih ciljev energetske učinkovitosti in skupnega cilja EU. Kazalniki uspešnosti v skladu s prednostno možnostjo po sprejemu predloga bodo:

- pravilen prenos in izvedba sprememb direktive;
- večji napredek pri doseganju nacionalnih in evropskih ciljev energetske učinkovitosti;
- več informacij, ki so na voljo potrošnikom o njihovi porabi toplote;
- manjše upravno breme držav članic in boljše poročanje o ukrepih ter prihrankih držav članic.

Ena od predlaganih sprememb direktive dodaja zahtevo, da Komisija opravi splošni pregled te direktive do 28. februarja 2024. Obstoječa navodila o členu 7⁵ in členih 9–11⁶ bodo posodobljena, da bi se upoštevale spremembe, izvedene s tem predlogom.

• **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Člena 1 in 3 direktive se spremenita tako, da se doda zavezujoči 30-odstotni cilj energetske učinkovitosti Unije za leto 2030.

Države članice sicer nimajo zavezujočih nacionalnih ciljev, vendar bodo njihovi okvirni nacionalni prispevki k energetske učinkovitosti za leto 2030 priglašeni v celovitih nacionalnih načrtih držav članic na področju energije in podnebnih sprememb. Komisija bo ocenila okvirne nacionalne prispevke k energetske učinkovitosti za leto 2030 in oblikovala postopek za zagotovitev, da prispevki skupaj dosegajo cilj energetske učinkovitosti Unije za leto 2030 v zakonodajnem predlogu o upravljanju energetske unije. Komisija prav tako oceni napredek k cilju energetske učinkovitosti za leto 2030 in predlaga dodatne ukrepe, če Unija ni na pravi poti, da bi dosegla cilj za leto 2030. V tem smislu bo ključna ocena skupnega napredka, doseženega pri izvajanju celovitih nacionalnih načrtov držav članic, s strani Komisije. V zakonodajnem predlogu o upravljanju energetske unije je tudi določba o rednem ocenjevanju napredka držav članic in Unije kot celote pri doseganju cilja za leto 2030 s strani Komisije.

Člen 4, ki od držav članic zahteva, da določijo dolgoročne strategije za spodbujanje naložb v prenovu nacionalnega stavbnega fonda, bo črtan iz te direktive in vstavljen v direktivo o energetske učinkovitosti stavb, kamor se bolje umešča zaradi pobude pametnega financiranja stavb, dolgoročnih načrtov za skoraj nič-energijske stavbe ter cilja dekarbonizacije stavb.

Člen 7 se spremeni tako, da se obdobje obveznosti podaljša iz časa po letu 2020 na leto 2030, in pojasni, da države članice lahko dosežejo zahtevane prihranke energije s pomočjo sistema obveznosti energetske učinkovitosti, alternativnih ukrepov ali kombinacije obeh pristopov. Države članice bodo do določene mere lahko upoštevale vgradnjo novih tehnologij za energijo iz obnovljivih virov na ali v stavbe. Spremeni se tudi Priloga V, da se poenostavi način, na katerega je treba izračunati prihranke energije, in pojasni, kateri prihranki so primerni za namene člena 7. To je zlasti pomembno v zvezi s prihranki energije, ki izhajajo iz ukrepov, namenjenih za obnovo stavb, ki se zdaj lahko priznajo v celoti.

⁵ SWD (2013) 451 final,
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013SC0451&from=EN>.

⁶ SWD (2013) 48 final,
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013SC0448&from=EN>.

Izračun zneska prihrankov, ki se zahtevajo za obdobje od leta 2021 do leta 2030, bo še naprej temeljil na letni prodaji energije končnim odjemalcem glede na povprečje treh let pred začetkom tega obdobja obveznosti. Države članice lahko v svoje sisteme obveznosti energetske učinkovitosti že vključijo socialne zahteve, usmerjene v gospodinjstva, ki jih je prizadela energijska revščina. Spremenjeni člen 7 okrepi to določbo in od držav članic zahteva, da pri snovanju alternativnih ukrepov upoštevajo energijsko revščino. Komisija bo še naprej podpirala ukrepe za dostopnost energetske učinkovitosti za energijsko revne porabnike z izmenjavo najboljših praks.

Člen 9 o merjenju in člen 10 o obračunavanju se spremenita, da bi se uporabljala samo za plin, in hkrati dopolnita z novimi, podobnimi in jasnimi določbami, ki se uporabljajo le za ogrevanje, hlajenje in toplo sanitarno vodo, ki se dovaja iz centralnih virov.

Uvede se razlikovanje med končnimi odjemalci in končnimi potrošniki, da se pojasni uporaba pravil v večstanovanjskih in večnamenskih stavbah z individualnimi števci. Pravočasne in jasne povratne informacije potrošnikov o njihovi dejanski porabi energije lahko pomagajo zmanjšati stroške energije, vendar je učinek povratnih informacij najboljši, ko se dobavljajo redno; Naprave za merjenje toplote bi morale zato postopno postati berljive na daljavo, da se zagotovi, da se potrošnikom na stroškovno učinkovit način posredujejo redne informacije, navsezadnje vsak mesec. Dodatna korist daljinskega odčitavanja je odprava potrebe po tem, da morajo biti potrošniki doma in odčitovalcem števecv dati dostop do svojih stanovanj. Spremeni se tudi Priloga VII, da se zagotovi skladnost s členi 9–11.

Določbe člena 15(5) in 15(8) Direktive o pretvorbi, prenosu in distribuciji energije se razveljavijo, tako da bo mogoče nove, enakovredne določbe vključiti v zakonodajne predloge, pripravljenih v okviru pobude za zasnovo trga. Pri členu 15(8) bo to izvedeno tako, da bo zagotovljeno popolno spoštovanje dolžnosti, ki se s temi zahtevami nalagajo državam članicam.

Člen 23 o prenosu pooblastil se spremeni tako, da se črta sedanji rok za prenos in nadomesti s standardnim petletnim obdobjem, določenim v skupnem dogovoru Evropskega parlamenta in Sveta o delegiranih aktih.

Člen 24 bo pravočasno spremenjen z zakonodajnim predlogom o upravljanju energetske unije.

V Direktivo se doda splošna klavzula o pregledu, v skladu s katero mora Komisija oceniti Direktivo in predložiti poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu do 28. februarja 2024, nato pa vsakih pet let.

Privzeti faktor primarne energije (PEF) v Prilogi IV se spremeni, da se upošteva tehnološki napredek. Ta bi se lahko spremenil z delegiranim aktom, vendar se šteje, da je za doseganje istega cilja primerneje uporabiti ta zakonodajni predlog.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 194(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁷,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁸,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Zmanjšanje povpraševanja po energiji je ena izmed petih razsežnosti strategije energetske unije, sprejete 25. februarja 2015. Izboljšanje energetske učinkovitosti bo koristilo okolju, zmanjšalo emisije toplogrednih plinov, izboljšalo zanesljivost oskrbe z energijo z zmanjševanjem odvisnosti od uvoza energije iz držav zunaj Unije, zmanjšalo stroške energije za gospodinjstva in podjetja, ublažilo energijsko revščino in privedlo do povečanja števila delovnih mest ter gospodarske dejavnosti v celotnem gospodarstvu. To je v skladu z zavezami Unije, ki so bile sprejete v okviru energetske unije in globalne podnebne agende, ki so jo pogodbenice Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja določile s pariškim sporazumom iz decembra 2015.
- (2) Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁹ je element za napredek k energetske uniji, v skladu s katero bi bilo treba energetske učinkovitost obravnavati kot vir energije sam po sebi. Načelo „energetska učinkovitost na prvem mestu“ bi bilo treba upoštevati pri določanju novih pravil na strani ponudbe in na drugih področjih politike. Komisija bi morala zagotoviti, da bosta energetska učinkovitost in odzivnost na strani povpraševanja imeli enak pomen kot proizvodne zmogljivosti. Energetske učinkovitost je treba upoštevati vsakič, ko se sprejemajo pomembne odločitve glede načrtovanja in financiranja energetskih sistemov. Izboljšave energetske učinkovitosti je treba narediti vsakič, ko je to bolj stroškovno učinkovito kot enakovredne rešitve na

⁷ UL C , , str. .

⁸ UL C , , str. .

⁹ Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).

strani ponudbe. To bi moralo pomagati izkoristiti številne prednosti energetske učinkovitosti za evropsko družbo, zlasti za državljane in podjetja.

- (3) Evropski svet je oktobra 2014 določil cilj za izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2030 za 27 %, ki ga je treba pregledati do leta 2020, „ob upoštevanju cilja 30 % na ravni Unije“. Evropski parlament je decembra 2015 pozval Komisijo, naj oceni tudi izvedljivost cilja 40-odstotne energetske učinkovitosti v istem časovnem obdobju. Zato je primerno pregledati in posledično spremeniti Direktivo, da se jo prilagodi perspektivi za leto 2030.
- (4) Za obdobje do leta 2030 na nacionalni ravni ni zavezujočih ciljev. Potrebo, da Unija doseže svoje cilje energetske učinkovitosti na ravni EU, izražene v porabi primarne in končne energije v letu 2020 in 2030, bi bilo treba jasno določiti v obliki zavezujočega 30-odstotnega cilja. Ta pojasnitev na ravni Unije ni bi smela omejevati svobode držav članic, saj lahko določijo svoje nacionalne prispevke, ki temeljijo na porabi primarne ali končne energije, prihrankih primarne ali končne energije ali energetski intenzivnosti. Države članice bi morale določiti svoje nacionalne okvirne prispevke k energetski učinkovitosti, ob upoštevanju, da poraba energije v Uniji leta 2030 ne sme preseči 1 321 Mtoe primarne energije in največ 987 Mtoe končne energije. To pomeni, da bi se v primerjavi z ravnmi iz leta 2005 poraba primarne energije v Uniji morala zmanjšati za 23 %, poraba končne energije pa za 17 %. Potrebno je redno ocenjevanje napredka k uresničevanju cilja Unije za leto 2030, predvideno pa je v zakonodajnem predlogu o upravljanju energetske unije.
- (5) Obveznost držav članic, da vzpostavijo dolgoročne strategije za spodbujanje naložb v prenovu nacionalnega stavbnega fonda ter jih sporočijo Komisiji, bi bilo treba črtati iz Direktive 2012/27/EU in vstaviti v Direktivo 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰, kadar se ujema z dolgoročnimi načrti za skoraj nič-energijske stavbe in razogljičenje stavb.
- (6) Z vidika podnebne in energetskega okvira za leto 2030 bi bilo treba obveznost prihranka energije podaljšati za čas po letu 2020. Podaljšanje ciljnega obdobja za čas po letu 2020 bi ustvarilo večjo stabilnost za vlagatelje in tako spodbudilo dolgoročne naložbe in dolgoročne ukrepe za energetske učinkovitost, kot je prenova stavb.
- (7) Države članice morajo doseči kumulativni prihranek končne porabe v celotnem obdobju obveznosti, ki ustreza „novemu“ prihranku v višini 1,5 % letne prodaje energije. To zahtevo bi bilo mogoče izpolniti z novimi ukrepi politike, ki se sprejmejo v novem obdobju obveznosti od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2030, ali z novimi posamičnimi ukrepi, ki so posledica ukrepov politik, sprejetih med ali pred prejšnjim obdobjem, vendar v zvezi s katerimi se posamezni ukrepi, ki sprožijo prihranke energije, dejansko uvedejo v novem obdobju.
- (8) Dolgoročni ukrepi energetske učinkovitosti bodo zagotavljali prihranke energije tudi po letu 2020, vendar bi morali za prispevek k naslednjemu cilju energetske učinkovitosti Unije za leto 2030 ti ukrepi doseči nove prihranke po letu 2020. Po drugi strani pa se prihranki energije, doseženi po 31. decembru 2020, ne smejo upoštevati v količini kumulativnih prihrankov, zahtevanih za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

¹⁰ Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

- (9) Nove prihranke bi bilo treba dodati k scenarije ureditve brez sprememb, da ne bi bilo mogoče zahtevati prihrankov, do katerih bi prišlo v vsakem primeru. Da bi izračunali učinek uvedenih ukrepov, se lahko štejejo le neto prihranki, merjeni kot sprememba rabe energije, ki lahko neposredno izhajajo iz zadevnih ukrepov energetske učinkovitosti. Za izračun neto prihrankov, bi morale države članice vzpostaviti izhodiščni scenarij razvoja razmer v odsotnosti zadevne politike. Posredovanje politike bi bilo treba oceniti glede na to opredeljeno izhodišče. Države članice bi morale upoštevati, da bi bili lahko v istem časovnem okviru izvedeni drugi posegi politike, ki bi prav tako lahko vplivali na prihranke energije, tako da vseh sprememb, ugotovljenih od uvedbe posega politike, ki se ocenjuje, ni mogoče pripisati zgolj temu ukrepu politike. Dejavanja zavezane, udeležene ali pooblaščen strani bi morala dejansko prispevati k doseganju prihrankov, ki naj bi zagotovili izpolnjevanje zahteve glede pomembnosti.
- (10) Prihrankov energije, ki izhajajo iz izvajanja zakonodaje Unije ni mogoče zahtevati, razen če zadevni ukrep presega minimum, ki ga določa zadevna zakonodaja Unije, in sicer z določitvijo bolj ambicioznih zahtev glede energetske učinkovitosti na nacionalni ravni ali večjim izvajanjem ukrepa. Ob priznavanju, da je obnova stavb bistven in dolgoročen element za povečanje prihrankov energije, je treba pojasniti, da se vse prihranke energije, ki izhajajo iz ukrepov za spodbujanje obnove obstoječih stavb, lahko uveljavlja, če predstavljajo dodatek k razvoju, do katerega bi prišlo ob odsotnosti ukrepa politike, in če država članica dokaže, da je zavezana, udeležena ali pooblaščen stran dejansko prispevala k doseganju prihrankov, ki jih zahteva zadevni ukrep.
- (11) V skladu s strategijo za energetska unijo in načeli dobrega upravljanja, spremljanja in preverjanja bi bilo treba pravilom dati večji pomen, vključno z zahtevo za preverjanje statistično reprezentativnega vzorca ukrepov. Sklicevanja na „statistično pomemben delež in reprezentativni vzorec“ bi bilo treba razumeti kot zahtevo za vzpostavitev podskupine statistične populacije (ukrepov za prihranke energije) na način, ki natančno odseva celotno zadevno populacijo (vse ukrepe za prihranke energije) in tako omogoča izpeljavo ustreznih zaključkov glede zaupanja v celotno skupino ukrepov.
- (12) Od izboljšav energetske učinkovitosti stavb bi morali imeti koristi zlasti odjemalci, ki jih je prizadela energijska revščina. Države članice lahko od zavezanih strani že zahtevajo, da v ukrepe za prihranke energije vključijo družbene cilje, povezane z energijsko revščino, in to možnost bi bilo zdaj treba razširiti na alternativne ukrepe in preoblikovati v obveznost ob hkratni ohranitvi popolne prožnosti držav članic glede velikosti, obsega in vsebine teh ukrepov. V skladu s členom 9 Pogodbe bi morale biti politike energetske učinkovitosti vključujoče in zato tudi zagotavljati dostopnost ukrepov energetske učinkovitosti za energijsko revne odjemalce.
- (13) Energija, proizvedena na ali v stavbah s pomočjo tehnologij za energijo iz obnovljivih virov, zmanjša dobavo energije iz fosilnih virov. Zmanjšanje porabe energije in uporaba energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju sta pomembna ukrepa za zmanjšanje energetske odvisnosti Unije in emisij toplogrednih plinov, zlasti z vidika ambicioznih podnebnih in energetskih ciljev za leto 2030 in tudi globalne zaveze, sprejete na konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah (COP21), ki je potekala decembra 2015 v Parizu. Države članice bi zato morale imeti možnost, da pri izpolnjevanju svojih zahtev glede prihranka končne energije upoštevajo določene količine energije iz obnovljivih virov, proizvedene na ali v stavbah za lastno uporabo. V ta namen bi državam članicam bilo

treba dopustiti uporabo metodologije izračunavanja, ki jih določa Direktiva 2010/31/EU.

- (14) Kot del ukrepov iz sporočila Komisije o novem dogovoru za odjemalce energije je treba v okviru energetske unije in strategije ogrevanja in hlajenja okrepiti osnovne pravice odjemalcev do jasnih in pravočasnih informacij o njihovi porabi energije. Členi 9–11 in Priloga VII Direktive 2012/27/EU bi se morali spremeniti, da se zagotovi pogostejše in nadgrajene povratne informacije o porabi energije. Pojasniti bi bilo treba tudi, da pravice, povezane z obračunavanjem in informacijami o obračunavanju, veljajo za odjemalce ogrevanja, hlajenja ali tople vode, dobavljene iz centralnega vira, čeprav nimajo neposrednega posameznega pogodbenega razmerja z dobaviteljem energije. Zato bi za namene te določbe izraz „končni porabnik“ moral zajemati končne odjemalce, ki kupujejo ogrevanje, hlajenje ali toplo vodo za lastno uporabo, in tudi stanovalce posameznih enot v večstanovanjskih in večnamenskih stavbah, kjer se take enote oskrbujejo iz centralnega vira. Izraz „individualno merjenje“ bi se moral nanašati na merjenje porabe po posameznih enotah v takšnih stavbah. Do 1. januarja 2020 bi morali biti nanovo nameščeni toplotni števcji in delilniki stroškov ogrevanja berljivi na daljavo, da se zagotovi stroškovno učinkovito in pogosto zagotavljanje informacij o porabi. Novi člen 9a bi se uporabljal le za ogrevanje, hlajenje in toplo vodo, ki se dobavlja iz centralnega vira.
- (15) Nekatere določbe člena 15 Direktive 2012/27/EU o pretvorbi, prenosu in distribuciji energije bi bilo treba razveljaviti. Pregled pravnega reda Skupnosti na področju energije lahko privede do prestrukturiranja obveznosti držav članic, ki izhajajo iz različnih aktov, povezanih z energijo. To prestrukturiranje ne bi smelo vplivati na obveznost držav članic, da izpolnijo bistvene zahteve Direktive 2012/27/EU, ki se lahko v celoti ali deloma ponovno uvedejo v drugih aktih.
- (16) Glede na tehnološki napredek in naraščajoči delež obnovljivih virov energije v sektorju proizvodnje električne energije bi bilo treba pregledati privzeti količnik za prihranke električne energije v kWh, da bi odražal spremembe v primarnem energijskem faktorju (PEF) za električno energijo. Izračuni PEF za električno energijo temeljijo na letnih povprečnih vrednostih. Za jedrsko električno energijo in toploto se uporablja računovodska metoda fizične vsebnosti energije, za proizvodnjo električne energije in toplote iz fosilnih goriv in biomase pa se uporablja tehnična metoda pretvorbe učinkovitosti. Za negorljivo energijo iz obnovljivih virov je metoda neposredna ustreznica na podlagi pristopa skupne primarne energije. Za izračun deleža primarne energije za električno energijo v sproizvodnji se uporablja metoda, določena v Prilogi II Direktive 2012/27/EU. Namesto marginalnega tržnega položaja se uporabi povprečni tržni položaj. Predpostavi se, da je učinkovitost pretvorbe 100-odstotna za negorljive obnovljive vire, 10-odstotna za geotermalne elektrarne in 33-odstotna za jedrske elektrarne. Skupna učinkovitost sproizvodnje se izračuna na podlagi najnovejših podatkov Eurostata. Kar zadeva sistemske meje, je PEF enak 1 za vse vire energije. Izračuni temeljijo na najnovejši različici referenčnega scenarija PRIMES. Vrednost PEF temelji na napovedi za leto 2020. Analiza zajema države članice EU in Norveško. Podatkovna zbirka za Norveško temelji na podatkih ENTSO-E.
- (17) Za zagotovitev, da se lahko priloge k Direktivi in harmonizirane referenčne vrednosti izkoristkov iz člena 14(10) posodobijo, je nujno, da se podaljša prenos pooblastil na Komisijo.

- (18) Da se lahko oceni uspešnost Direktive 2012/27/EU, bi bilo treba uvesti zahtevo za splošni pregled Direktive in predložitev poročila Evropskemu parlamentu in Svetu do 28. februarja 2024.
- (19) V skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih z dne 28. septembra 2011¹¹ so se države članice zavezale, da bodo v upravičenih primerih uradnemu obvestilu o ukrepih za prenos priložile en ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je predložitev takšnih dokumentov v primeru te direktive upravičena.
- (20) Direktivo 2012/27/EU bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –
- SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:**

Člen 1

Direktiva 2012/27/EU se spremeni:

- (1) V členu 1 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:
- „1. Ta direktiva določa skupni okvir ukrepov za spodbujanje energetske učinkovitosti v Uniji, da se zagotovi izpolnitev krovnih ciljev Unije za 20-odstotno povečanje do leta 2020 in njenih zavezujočih krovnih ciljev za 30-odstotno povečanje energetske učinkovitosti do leta 2030 in vzpostavi temelj za dodatno izboljšanje energetske učinkovitosti po teh letih. Določa pravila, s katerimi naj bi se odpravile ovire na energetskem trgu in pomanjkljivosti trga, ki ovirajo učinkovitost pri oskrbi z energijo in rabi energije, pa tudi, da je treba opredeliti okvirne nacionalne cilje povečanja energetske učinkovitosti in prispevkov za leto 2020 in 2030.“;
- (2) Člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Cilji povečanja energetske učinkovitosti

1. Vsaka država članica določi okvirni nacionalni cilj povečanja energetske učinkovitosti za leto 2020, ki temelji na porabi primarne ali končne energije, na prihranku primarne ali končne energije ali na energetski intenzivnosti. Države članice o teh ciljih v skladu s členom 24(1) in delom 1 Priloge XIV uradno obvestijo Komisijo. Ob tem navedene cilje tudi izrazijo kot absolutno raven porabe primarne energije in porabe končne energije leta 2020 in razložijo, kako in na podlagi katerih podatkov so izračunale to raven.

Pri določitvi navedenih ciljev države članice upoštevajo:

- (a) da poraba energije v Uniji leta 2020 ne sme preseči 1 483 Mtoe primarne energije in 1 086 Mtoe končne energije;
- (b) ukrepe iz te direktive;
- (c) sprejete ukrepe za izpolnitev nacionalnih ciljev varčevanja z energijo, sprejetih v skladu s členom 4(1) Direktive 2006/32/ES; in
- (d) druge ukrepe za spodbujanje energetske učinkovitosti v državah članicah in na ravni Unije.

¹¹ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

Države članice lahko pri določanju navedenih ciljev upoštevajo tudi nacionalne okoliščine, ki vplivajo na porabo primarne energije, kot so:

- (a) neizkoriščene možnosti za stroškovno učinkovit prihranek energije;
- (b) razvoj in napovedi BDP;
- (c) spremembe pri uvozu in izvozu energije;
- (d) razvoj vseh obnovljivih virov energije, jedrske energije, zajemanje in shranjevanje ogljikovega dioksida; in
- (e) zgodnje ukrepanje.

2. Komisija do 30. junija 2014 oceni doseženi napredek in verjetnost, da poraba energije v Uniji leta 2020 ne bo presegla 1 483 Mtoe porabe primarne energije in 1 086 Mtoe porabe končne energije.

3. Pri pregledu iz odstavka 2 Komisija:

- (a) sešteje nacionalne okvirne cilje energetske učinkovitosti o katerih poročajo države članice;
- (b) oceni, ali se vsota navedenih ciljev lahko obravnava kot zanesljivo vodilo, da Unija kot celota dosega cilj po načrtih, ob upoštevanju ocene prvega letnega poročila v skladu s členom 24(1) in oceno nacionalnih akcijskih načrtov za energetske učinkovitost v skladu s členom 24(2);
- (c) upošteva dopolnilno analizo, ki izhaja iz:
 - (i) ocene napredka pri porabi energije in porabi energije v povezavi z gospodarsko dejavnostjo na ravni Unije, vključno z napredkom pri učinkovitosti oskrbe z energijo v državah članicah, ki so svoje nacionalne okvirne cilje utemljile na porabi končne energije ali prihrankih končne energije, vključno z napredkom, doseženega zaradi skladnosti teh držav članic s poglavjem III te direktive;
 - (ii) rezultatov modelov v zvezi s prihodnjimi trendi porabe energije na ravni Unije.
- (d) primerja rezultate iz točk (a) do (c) s količino porabljene energije, ki bi bila potrebna, da se doseže poraba energije, ki ne presega porabe 1 483 Mtoe primarne energije in porabe 1 086 Mtoe končne energije v letu 2020.

4. Vsaka država članica določi nacionalne okvirne prispevke glede energijske učinkovitosti k cilju Unije za leto 2030, navedenemu v odstavku 1 člena 1v skladu s členoma [4] in [6] Uredbe (EU) XX/20XX [upravljanje energetske unije]. Države članice bi morale pri določanju navedenih prispevkov upoštevajo, da poraba energije v Uniji leta 2030 ne sme preseči 1 321 Mtoe primarne energije in največ 987 Mtoe končne energije. Države članice o teh prispevkih uradno obvestijo Komisijo v okviru svojih povezanih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov v skladu s postopkom iz členov [3] in [7]–[11] Uredbe (EU) XX/20XX [upravljanje energetske unije].“;

(3) Člen 7 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 7

Obveznost prihranka energije

1. Države članice dosežejo skupni prihranek končne energije, enakovreden vsaj:

- (a) novim letnim prihrankom v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 v višini 1,5 % letne količine prodane energije končnim odjemalcem glede na povprečje v zadnji treh letih pred 1. januarjem 2013;
- (b) novim letnim prihrankom v obdobju od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2030 v višini 1,5 % letne količine prodane energije končnim odjemalcem glede na povprečje v zadnji treh letih pred 1. januarjem 2019.

Države članice še naprej dosegajo nove letne prihranke v višini 1,5 % v desetletnih obdobjih po letu 2030, razen če se v pregledih Komisije do leta 2027 in vsakih 10 let zatem ugotovi, da ni več treba dosegati dolgoročnih energetske in podnebne ciljev Unije za leto 2050.

Za namene točke (b) in brez poseganja v odstavka 2 in 3 lahko države članice upoštevajo le prihranke energije, ki izhajajo iz novih ukrepov politik, uvedenih po 31. decembru 2020, ali ukrepov politik, uvedenih v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020, če se lahko dokaže, da ti ukrepi privedejo do posameznih dejavnosti, ki se izvedejo po 31. decembru 2020 in ustvarijo prihranke.

Iz teh izračunov se lahko deloma ali v celoti izključi količina prodane energije, ki se uporablja za prevoz.

Države članice določijo, kako bo izračunana količina novih prihrankov razporejena v posameznem obdobju, navedenem v točkah (a) in (b), pod pogojem, da se do konca posameznega obdobja dosežejo zahtevani skupni kumulativni prihranki.

2. Vsaka država članica lahko ob upoštevanju odstavka 3:

- (a) opravi izračun, zahtevan v točki (a) odstavka 1, z uporabo vrednosti 1 % v letih 2014 in 2015; 1,25 % v letih 2016 in 2017; ter 1,5 % v letih 2018, 2019 in 2020;
- (b) izključi iz izračuna vso ali del količine prodane energije, ki se uporablja v industrijskih dejavnostih, navedenih v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES;
- (c) dovoli, da se prihranek energije, dosežen v sektorjih pretvorbe, distribucije in prenosa energije, vključno z infrastrukturami za učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje, na podlagi izvajanja zahtev iz člena 14(4), točke (b) člena 14(5) in člena 15(1) do (6) in (9), upošteva pri prihranku energije, ki je določen v odstavku 1;
- (d) pri prihranku energije, ki je določen v odstavku 1, upošteva prihranek energije, ki izhaja iz posameznih ukrepov, ki se po novem izvajajo od 31. decembra 2008 in so še vedno učinkoviti leta 2020 in pozneje ter jih je mogoče meriti in preverjati; in
- (e) izključi iz izračuna zahtevanih prihrankov energije iz odstavka 1 preverljivo količino energije, proizvedene na ali v stavbah za lastno uporabo kot posledica ukrepov politik, ki spodbujajo nove namestitve tehnologij za energijo iz obnovljivih virov.

3. Vse možnosti skupaj, izbrane v skladu z odstavkom 2, ne smejo predstavljati več kot 25 % količine prihrankov energije iz odstavka 1. Države članice ločeno uporabijo in izračunajo učinek možnosti, izbranih za obdobji iz točk (a) in (b) odstavka 1:

- (a) za izračun količine prihrankov energije, zahtevanih za obdobje iz točke (a) odstavka 1, lahko države članice uporabijo točke (a), (b), (c) in (d) odstavka 2;
 - (b) za izračun količine prihrankov energije, zahtevanih za obdobje iz točke (b) odstavka 1, lahko države članice uporabijo točke (b), (c), (d) in (e) odstavka 2, pod pogojem, da imajo posamezni ukrepi v smislu točke (d) preverljiv in merljiv učinek tudi po 31. decembru 2020.
4. Prihranki energije, doseženi po 31. decembru 2020, se ne smejo upoštevati v količini kumulativnih prihrankov, zahtevanih za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.
5. Države članice zagotovijo, da se prihranki, ki izhajajo iz ukrepov politik iz členov 7a in 7b ter člena 20(6), izračunajo v skladu s Prilogo V.
6. Države članice dosežejo zahtevano količino prihrankov iz odstavka 1 bodisi z uvedbo sistema obveznosti energetske učinkovitosti iz člena 7a bodisi s sprejetjem alternativnih ukrepov iz člena 7b. Države članice lahko sistem obveznosti energetske učinkovitosti združijo z alternativnimi ukrepi politik.
7. Države članice dokažejo, da se v primeru prekrivanja ukrepov politike ali posameznih ukrepov prihrankov energije ne šteje dvojno.“;
- (4) Vstavita se naslednja člena 7a in 7b:

„Člen 7a

Sistemi obveznosti energetske učinkovitosti

1. Če se države članice odločijo, da bodo izpolnile svoje obveznosti doseganja količine prihrankov, zahtevane v členu 7(1), s sistemom obveznosti energetske učinkovitosti, zagotovijo, da zavezane strani, navedene v odstavku 2, ki delujejo na ozemlju posamezne države članice, izpolnjujejo, brez poseganja v člen 7(2), zahtevo glede kumulativnih prihrankov končne energije iz člena 7(1).
2. Države članice določijo, na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril, kateri distributerji energije in/ali podjetja za maloprodajo energije, ki delujejo na njihovem ozemlju, so zavezane strani, in lahko mednje vključi distributerje ali podjetja za maloprodajo goriva za prevoz, ki delujejo na njihovem ozemlju. Količina prihrankov energije, ki je potrebna za izpolnitev obveznosti, zavezane strani dosežejo med končnimi odjemalci, ki jih določi država članica neodvisno od izračuna na podlagi člena 7(1), oziroma, če se tako odloči država članica, prek potrjenih prihrankov drugih strani, kakor je opisano v točki (b) odstavka 5.
3. Države članice prihranke energije, ki jih zahtevajo od vsake zavezane strani, izrazijo v porabi končne ali primarne energije. Metoda, izbrana za izražanje zahtevanih prihrankov energije, se uporabi tudi za izračun prihrankov, ki jih uveljavljajo zavezane strani. Uporabijo se pretvorbeni faktorji iz Priloge IV.
4. Države članice vzpostavijo sisteme za merjenje, nadzor in preverjanje, v okviru katerih se izvajajo dokumentirane revizije na statistično pomembnem deležu in reprezentativnem vzorcu ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti, ki so jih uvedle zavezane strani. To merjenje, nadzor in preverjanje se izvaja neodvisno od zavezanih strani.
5. V okviru sistema obveznosti energetske učinkovitosti države članice:

- (a) v sprejete obveznosti varčevanja vključijo zahteve s socialnim ciljem, tudi zahtevo, da se delež ukrepov za energetske učinkovitost prednostno izvede v gospodinjstvih, ki jih je prizadela energijska revščina, in v socialnih stanovanjih;
- (b) lahko zavezanim stranem dovolijo, da pri svoji obveznosti upoštevajo potrjene prihranke energije, ki so jih dosegli ponudniki energetskih storitev ali druge tretje strani, tudi kadar zavezane strani prek drugih organov, ki jih je odobrila država, ali prek javnih organov spodbujajo ukrepe, ki lahko vključujejo tudi formalna partnerstva, vendar to ni nujno, in so lahko kombinirani z drugimi viri financiranja. Kadar države članice to dovolijo, potem zagotovijo, da je vzpostavljen postopek odobritve, ki je jasen, pregleden in odprt za vse udeležence na trgu ter katerega cilj je zmanjšanje stroškov potrjevanja;
- (c) lahko zavezanim stranem dovolijo, da upoštevajo prihranke, dosežene v danem letu, kot da bi bili doseženi v katerem koli od preteklih štirih ali naslednjih treh let, če to ne sega prek izteka obdobj obveznosti, določenih v členu 7(1).

6. Države članice enkrat letno objavijo vse prihranke energije, ki jih je dosegla vsaka zavezana stran ali vsaka podkategorija zavezane strani v okviru sistema.

Člen 7b

Alternativni ukrepi politike

- 1. Če se države članice odločijo, da izpolnijo svoje obveznosti glede doseganja prihrankov iz člena 7(1) z alternativnimi ukrepi politike, zagotovijo, da se prihranki energije iz člena 7(1) dosežejo pri končnih odjemalcih.
- 2. Pri oblikovanju alternativnih ukrepov politik za doseg prihrankov energije, države članice upoštevajo učinek na gospodinjstva, ki jih pesti energijska revščina.
- 3. Za vse ukrepe, razen tistih, ki so povezani z ukrepi obdavčitve, države članice vzpostavijo sisteme za merjenje, nadzor in preverjanje, v okviru katerih se izvajajo dokumentirane revizije na statistično pomembnem deležu in reprezentativnem vzorcu ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti, ki so jih uvedle udeležene ali pooblašene strani. To merjenje, nadzor in preverjanje se izvaja neodvisno od udeleženi in pooblašeni strani.“;

(5) Člen 9 se spremeni:

- (a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Meritve za plin“;

- (b) v odstavku 1 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice v mejah tehnične izvedljivosti, finančne sprejemljivosti in sorazmerno z morebitnimi prihranki energije zagotovijo, da imajo končni odjemalci zemeljskega plina na voljo individualne števec po konkurenčnih cenah, ki natančno prikazujejo dejansko količino porabljene energije končnega odjemalca in informacije o dejanskem času njene porabe.“;

- (c) odstavek 2 se spremeni:

- (i) uvodni stavek se nadomesti z naslednjim:

„Kadar in kolikor države članice uporabijo inteligentne merilne sisteme in uvedejo inteligentne števec za zemeljski plin v skladu z Direktivo 2009/73/ES.“;

(ii) črtata se točki (c) in (d);

(d) črta se odstavek 3;

(6) vstavi se naslednji člen 9a:

„Člen 9 a

Merjenje, individualno merjenje in delitev stroškov za ogrevanje in hlajenje ter toplo sanitarno vodo

1. Države članice zagotovijo, da imajo končni odjemalci daljinskega ogrevanja, daljinskega hlajenja in tople sanitarne vode na voljo števec po konkurenčnih cenah, ki natančno prikazujejo dejansko količino porabljene energije končnega odjemalca.

Če se stavba pri ogrevanju in hlajenju ali pri dobavi tople vode oskrbuje iz centralnega vira, ki oskrbuje več stavb, ali iz omrežja za daljinsko ogrevanje in hlajenje, se toplotni števec ali števec za toplo vodo zmeraj namesti na toplotni izmenjevalnik ali na mesto oddaje.

2. V večstanovanjskih in večnamenskih stavbah s centralnim virom ogrevanja ali hlajenja ali oskrbovanih iz sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja, se individualni števeci za merjenje porabe toplote ali hlajenja ali tople vode namestijo v vsaki posamezni stavbni enoti.

Če uporaba individualnih števecov ni tehnično izvedljiva ali merjenje ogrevanja ali hlajenja v posamezni stavbni enoti ni stroškovno učinkovito, se uporabijo individualni delilniki stroškov ogrevanja za merjenje porabe energije na posameznem radiatorju, razen če zadevna država članica izkaže, da namestitev tovrstnih delilnikov stroškov ogrevanja ne bi bila stroškovno učinkovita. V teh primerih se lahko razmisli o alternativnih stroškovno učinkovitih načinih merjenja porabe toplote. Posamezna država članica jasno določi in objavi pogoje tehnične neizvedljivosti in stroškovne neučinkovitosti.

V novih stavbah iz prvega pododstavka ali pri večji prenovi takih stavb, kot je določeno v Direktivi 2010/31/EU, je treba vedno zagotoviti individualne števec.

3. Kadar se večstanovanjske in večnamenske stavbe oskrbujejo z daljinskim ogrevanjem ali hlajenjem ali kadar v njih prevladujejo lastni skupni sistemi ogrevanja ali hlajenja, države članice za zagotovitev preglednosti in točnosti obračunavanja individualne porabe uvedejo pregledna pravila o delitvi stroškov ogrevanja, hlajenja in porabe tople vode v takšnih stavbah, vključno z naslednjim:

(a) toplo vodo za potrebe gospodinjstva;

(b) toploto, ki se oddaja iz napeljave v stavbi ali za ogrevanje skupnih prostorov (kadar so stopnišča in hodniki opremljeni z radiatorji);

(c) za ogrevanje ali hlajenje stanovanj.

4. Za namene iz tega člena morajo biti od 1. januarja 2020 nameščeni števeci in delilniki stroškov daljinsko berljive naprave.

Za števec in delilnike stroškov, ki so že bili nameščeni in niso daljinsko berljivi, mora biti zagotovljena ta zmožljivost ali pa jih je treba zamenjati z daljinsko

berljivimi napravami do 1. januarja 2027, razen če zadevna država članica dokaže, da to ni stroškovno učinkovito.“;

(7) Člen 10 se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Informacije o obračunu za plin“;

(b) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Če končni odjemalci nimajo inteligentnih števecov iz Direktive 2009/73/ES, države članice do 31. decembra 2014 zagotovijo, da so informacije o obračunu za plin točne in da temeljijo na dejanski porabi v skladu s točko 1.1 Priloge VII, če je to tehnično izvedljivo in ekonomsko upravičeno.“;

(c) v odstavku 2 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Števci, nameščeni v skladu z Direktivo 2009/73/ES, omogočajo točne informacije o obračunu na podlagi dejanske porabe. Države članice zagotovijo, da imajo končni odjemalci možnost enostavnega dostopa do dodatnih informacij o pretekli porabi, ki omogočajo podrobno samopreverjanje.“;

(8) vstavi se naslednji člen 10 a:

„Člen 10 a

Obračunavanje in informacije o porabi za ogrevanje in hlajenje ter toplo sanitarno vodo

1. Države članice zagotovijo, da so informacije o obračunu in porabi točne in temeljijo na dejanski porabi v skladu s točkama 1 in 2 Priloge VIIa za vse končne porabnike, kjer so nameščeni števeci ali delilniki stroškov.

Ta obveznost se lahko, razen v primeru individualno merjene porabe v skladu s členom 9a(2), izpolni s sistemom rednega samoodčitavanja končnih odjemalcev, ki odčitane podatke s števca sporočajo dobavitelju energije. Samo v primerih, če končni odjemalec ne sporoči odčitanih podatkov s števca za zadevno obračunsko obdobje, se obračun pripravi na podlagi ocenjene porabe ali pavšalnega zneska.

2. Države članice:

(a) zahtevajo, da če so informacije o obračunu električne energije in pretekli porabi končnih porabnikov na voljo, se dajo na voljo ponudniku energetskih storitev, ki ga imenuje končni porabnik;

(b) zagotovijo, da imajo končni odjemalci možnost elektronskega prejemanja informacij o obračunu in obračunov ter da odjemalci na zahtevo prejmejo jasno in razumljivo pojasnilo o tem, kako je bil pripravljen njihov obračun, zlasti če obračuni ne temeljijo na dejanski porabi;

(c) zagotovijo, da so v obračunu vsem končnim porabnikom na voljo ustrezne informacije, ki temeljijo na dejanski porabi in so v skladu s točko 3 Priloge VII;

(d) lahko določijo, da se na zahtevo končnega odjemalca zagotovitev informacij o obračunu ne šteje kot zahteva za plačilo. V takšnih primerih države članice zagotovijo prožno ureditev za dejansko plačilo.“;

- (9) Člen 11 se spremeni:
- (a) naslov se nadomesti z naslednjim:
„Stroški dostopa do informacij o merjenju in obračunu za plin“;
 - (b) črta se odstavek 2;
- (10) vstavi se naslednji člen 11 a:

„Člen 11 a

Stroški dostopa do informacij o merjenju in obračunu za ogrevanje in hlajenje

1. Države članice zagotovijo, da končni odjemalci vse svoje obračune za porabo energije in informacije o njih prejmejo brezplačno ter da imajo na ustrezen način in brezplačno tudi dostop do informacij o svoji porabi.
 2. Ne glede na odstavek 1 se razdelitev stroškov v zvezi z informacijami o obračunu za individualno porabo ogrevanja, hlajenja in tople vode v večstanovanjskih stavbah v skladu s členom 9a(2) opravi nepridobitno. Stroške, ki nastanejo zaradi dodelitve te naloge tretji strani, kot je ponudnik storitev ali lokalni dobavitelj energije, ter zajemajo meritev, dodelitev stroškov in obračun za dejansko individualno porabo v takšnih stavbah, je mogoče prenesti na končne porabnike, kolikor so ti stroški razumni.“;
- (11) Člen 15 se spremeni:
- (a) odstavek (5) se spremeni:
 - (i) črtata se prvi in drugi pododstavek;
 - (ii) tretji pododstavek se nadomesti z naslednjim:
„Operaterji prenosnih in distribucijskih sistemov izpolnjujejo zahteve iz Priloge XII.“;
 - (b) črta se odstavek (8);
- (12) V členu 23 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:
- „2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 22 se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 4. decembra 2017. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja nasprotuje temu podaljšanju.“;
- (13) V členu 24 se doda naslednji odstavek 12:
- „12. Komisija najpozneje do 28. februarja 2024 in nato vsakih pet let pripravi oceno te direktive in predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu. Navedenemu poročilu se po potrebi priložijo predlogi za nadaljnje ukrepe.“;
- (14) Priloge se spremenijo v skladu s Prilogo k tej direktivi.

Člen 2

1. Države članice zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, sprejmejo najpozneje do **XXXX** [vstavite datum - 12 mesecev po začetku veljavnosti]. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik